יז א מיי׳ פי״ב מהל׳ אישות הל׳ טו סמג

לאוין פא טוש"ע אה"ע

:סי ע סעי ה

 ל) [ע" פרט" ברכוח מו.
ד"ה אילון, ב) [מוספחה פי"ב], ג) [נ"ל אס],
לעיל מח., כ) ג"ו שס, ו) ול"ל דנאמן להלריכה],

הוהות הר"ח

(מ) גמ' אמר שמואל וכו' הרחשונים שאין פוסקין מה טעם לפי שחין חדם:

מוסף רש"י

מודה לי אבא. שמואל סיה קורא לרב אבא לכנולו (דררות m), וזניל. יכסות. אבל לא בניו מייב שאינו ובנותיו תכשיט. של אבקת רוכל שהנשים מתקשטות בהס (שם). מ"ד תכשיט. לא יהביט לאשתו, כל שכן צדקה. שאין עלינו לעשות נדקה מנכסיו, ואמתניתא קיימי -(IIII)

פוסקין מזונות. ב"ד יורדין לנכסי מי שהלך למדינת הים ופוסקין מזונות לאשתו: בששמעו בו שמת כ"ע לא פליגי. דפוסקין דלמאי ניחוש לה אי לצררי הרי סופה לגבות כתובתה ותשבע שלא עיכבה משלהם כלום ואי לשמא אמר לה נאי מעשה ידיך במזונותיך וקבלה

עליה משמת אינה משועבדת לו

למעשה ידיה. וא"ת והרי היא משועבדת

ליתומים ואף הם יאמרו לה כן אף

הוא לא היה יכול לומר לה אלא א"כ

היא מתרלה: לררי. לרורות כספים

נתן בידה למזונות: חיישי׳ שמא אמר

לה לאי מעשה ידיד במזונותיד.

וקבלה עליה: איכא בינייהו גדולה.

הראויה להתפיסה מעות ולא ספקה מזונות במעשה ידיה שהן שני בלורת

או שאינה בעלת מלאכה לצררי

איכא למיחש לנאי מעשה ידיך

במזונותיך ליכא למיחש דכיון דלא

ספקה לא קבלה עליה: אי נמי

קטנה. ובעלת מלאכה והשנים

כתקנן: וספקה. לרב זביד פוסקין

דלא עביד איניש דמתפים לררי להטנה

לרב פפא אין פוסקין דאיכא למימר

לאי מעשה ידיך למזונותיך אמר לה:

ואם בא ואמר פסקסי לה מזונות.

אתפסתיה לררי: נאמן. ובשבועה

ומחזרת מה שנתנו לה ב"ד: לחחר

שמועה. לאחר ששמעו בו שמת

בא: ולא דבר אחר. מפרש לקמיה:

במשרה חשתו ע"י שליש. העמיד

אפוטרופוס לזונה ועכשיו משך

האפוטרופום את ידו דהשתא ודאי

לנררי ליכא למיחש ולא לשמא אמר

לה לאי מעשה ידיך למזונותיך:

אי הכי. דהשרה אותה ע"י שליש

אפי׳ בניו ובנותיו נמי דהא גלי דעתיה

דניחא ליה שיהו נזונין משלו:

מפוסקין מזונות לאשת איש ושמואל אמר» אין פוסקין מזונות לאשת איש אמר שמואל מודה לי ⁶יאבא בשלשה חדשים הראשונים לפי שאין אדם מניח ביתו ריקן יבששמעו 🚳 בו שמת כולי עלמא לא פליגי כי פליגי בשלא שמעו בו שמת רב אמר פוסקין דהא משועבד לה ושמואל אמר אין פוסקין מ"מ רב זביד אמר אימא צררי אתפסה רב פפא אמר חיישינן שמא אמר לה צאי מעשה ידיך במזונותיך מאי בינייהו איכא בינייהו גדולה ולא ספקה אי נמי קטנה וספקה תנן מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות יחנן אמר תשבע בסוף ולא תשבע בתחלה נחלקו עליו בני כהנים גדולים ואמרו תשבע בתחלה ובסוף עד כאן לא פליגי אלא לענין שבועה אבל מזוני יהבינז לה תרגמה שמואל בששמעו בו שמת תא שמע מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות בני כהנים גדולים אומרים תשבע חנן אומר לא תשבע יואם בא ואמר פסקתי לה מזונות נאמן הכא נמי בששמעו בו שמת והא אם בא ואמר קאמר אם בא לאחר שמועה ת"ש סימי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות יואם בא ואמר צאי מעשה ידיך במזונותיך רשאי קדמו בית דין ופסקו מה שפסקו פסקו הכא גמי בששמעו בו שמת ת"ש "מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות ב"ד יורדים לנכסיו וזנין

לקה תובעת מזונות ב"ד יורדים לנכסיו וזנין הפרנסין לאשתו אבל לא בניו ובנותיו ולא דבר אחר אמר רב ששת במשרה ומפרנסין לאשתו אבל לא את אשתו ע"י שליש אי הכי בניו ובנותיו נמי כשהשרה לזו ולא השרה לזו מאי פסקא אלא אמר רב פפא כששמעה בו שמת בעד אחד היא דאי בעית אינסובי בעד אחד מצי מינסבא מזוני נמי יהבינן לה בניו ובנותיו דאי בעו למיחת לנכסיו בעד אחד לא מצו נחתי מזוני נמי לא יהביגן להו ©מאי דבר אחר רב חסדא אמר תכשיט רב יוסף אמר צדקה מ"ד תכשיט כל שכן

אותו הזמן שאמרה שנתגרשה ופריך מ״ש עד כדי כתובתה אפילו לעולם נמי ואי שמעו בו שמת בקול קאמר צדקה מאי קושיא וכי יש להאמין הקול הואיל והיא אמרה שגירשה ולא מת ולא דמיא לההיא דפרק המפקיד (ב"מ דף למ: ושם) שבוי שנשבה רב אמר אין מורידים קרוב לנכסיו ושמואל אמר מורידין כששמעו בו שמת כולי עלמא לא פליגי למורידין וההוא שמעו בו שמת היינו בעד אחד דאי בשני עדים מאי חידוש הוא הלא הם יורשים אותו וא"ת ואעד אחד היאך מורידין והתגן ביבמות בפרק האשה שהלכה (דף קטז: ושם) גבי האשה שאמרה מת בעלי שאין האחים נכנסים לנחלה על פיה ומדהיא לא מהימנא עד אחד נמי לא מהימן וי"ל דהתם מיירי לירד ולמכור אבל בהמפקיד מיירי לירד על מנת שלא למכור כדמוכח התם והא דתניא לקמן ב"ד יורדין לנכסיו וזנין ומפרנסין את אשתו אבל לא בניו ובנותיו ומוקמינן לה בששמעו בו שמת בעד אחד וקאמר בניו ובנותיו דאי בעו מיחת לנכסים בעד אחד לא מלו נחתי חבל נה בניו ובנותיו ומוקמיק כה בששמעו בו שמת בעד חחד וקחמר בניו ובנותיו דחי בעו מיחת ננסים בעד חחד כח מכו נחתי מזוני נמי לא יהבינן להו החם נמי למכור אבל בפירות הגדלים בשדה אכלי להו שפיר: **חרישירגן שמא אמר** דה בו'. וקיבלה עליה ופטרתו ופטור הוא בכך אע"ג דהשתא לא ספקה: **כמורה** וספקה. וא"ת הואיל וספקה נימרו לה ב"ד לאי מעשה ידיך למזונומיך ולמה יורדים לנכסיו למאן דחייש ללררי ואי לא ספקה א"כ היכי מחלה למ"ד לאי מעשה ידיך והא אין מחילת קטנה כלום וי"ל כגון דספקה לדברים גדולים ולא ספקה לדברים קטנים דלדברים קטנים מהני מחילתה אי נמי בפעוטות דמקחן מקח ומתנתן מתנה. מ"ר: תרגמה שמואל בששמעו בו שמת. חימה א"כ מאי טעמא דבני כהנים גדולים דמה לי דמת בביתו מה לי ששמעו בו שמת ע"פ עדים ואין נראה לפרש ששמעו בו ע"פ עד אחד וי"ל דאפי' מת בביתו פליגי בני כהנים גדולים והא דנקט למי שהלך למדינת הים רבותא נקט דס"ד ניחוש כ"כ ללררי דאפילו בשבועה לית לה. מ"ר: ראם בא ואמר פסקתי דה מזוגות נאמן. פירש רש"י אף להוליא מידה מה שנתנו לה ב"ד בשבועה דהכי משמע דאנשבעה קאי והיינו טעם דסתמא דמילתא מתפיס לה לררי הלכך מוליאין מידה בשבועה ונראה לרבי 10 להלריכה שבועה ובשבועה חגבה מה שלוותה ואכלה דאי לאו הכי לא חמלא מי

והאי דאמרינן לקמן לווחה ואכלה עמדה ומיאנה ודייקינן טעמא דמיאנה הא לא מיאנה יהבינן לה החם שפסקו לה ב"ד: משר פסקא. תימה לרבי אין סתמא דמילתא אשתו דחייב במונוחיה משרה על ידי שליש בניו ובנוחיו דלא מיחייב במזונותיהם לא משרה ורבינו שמשון מפרש הסוגיא אי הכי בניו ובנומיו נמי אי אמרת בשלמא דלא איירי מתניי במשרה אשתו ע"י שליש אלא אשתו ובניו סמוכין על שולחנו ניחא דאשתו מפרנסין הואיל והוא חייב לזונה משום חשש דשמא התפיסה לררי אין ב"ד נמנעין מלוזנה אבל בניו ובנותיו דאינו חייב במזונותיהן אין לירד לנכסיו לפרנסם דבקל יש לחוש שמא התפיסס לררי והניח להם מעות לפרנסם עד שישוב אבל השתא דמוקמת במשרה ע"י שליש ליכא למיחש ללררי ומשני במשרה אשתו ע"י שליש אבל בניו סמוכין על שולחנו ולא השרה ע"י שליש ולהכי חיישינן ללררי ופריך מאי פסקא דזה אין רגילות דאשתו ישרה ע"י שליש ובניו יהיו סמוכין על שולחנו:

שילוה לה שיראים להפסיד אבל עכשיו שהיא נשבעת אין יראים כלום שסומכין עליה שחשבע. מ״ר: ואם בא ואמר לה צאי מעשה ידיך במזונותיך רשאי. כלומר אם לוותה ואכלה לא אפרע שאם לא היו מלוים לזו היתה דוחקת עלמה אף ע"ג דלא ספקה

ששמען בו שמת. פירש הקונטרס דלמאי ניחוש לה אי ללררי הרי סופה ליטול כתובתה ולישבע שלא עיכבה משלהם כלום והשתא בעי למימר דפליגי בלא שמעו בו שמת היינו בלא שבועה

ולרב פפח דחמר לה נחי כו׳ והלכך

אפי׳ בשבועה לא מהימנא. מ״ר.

ולבי מגמגם לפירושו דפריך בסמוך

מהא דתניא מי שהלך למדינת הים

ואשתו תובעת מזונות בני כהנים

גדולים אומרים תשבע כו' ואם בא

כו' ומשני בששמעו בו שמת ודוחק

לשנויי בא לאחר שמועה ונמצא שהיה

שקר מה ששמעו בו שמת והוה מלי

לשנויי בלא שמעו בו שמת וכגוז

דפסחיה מברא או שום אונם שאינו

יכול לשוב דמודה שמואל דפוסקין

לה מזונות כיון דהשתא ליכא הוכחה

ואמר לי רבי דהא מילתא לא שכיח

הוא שיארע אונס או יפסיקו הנהר

יותר מיום או יומים:

בששמען בו שמת כולי עלמא

לרבי דהאי שמעו בו שמת בשני

עדים מדקאמר לקמן ששמעו בו שמת בעד אחד מכלל דעד השתא

ס"ד בשני עדים ובקול נמי ליכא

למימר מדפריך לקמן ת"ש האשה

שהלכה היא ובעלה למדינת הים כו׳

ובאה ואמרה גירשני בעלי מתפרנסת

והולכת עד כדי כתובתה ומשני

כששמעו בו שמת פירוש שמת קודם

לא פליגי. נראה

יח ב מיי׳ שם טור שו״ע דאי בשבועה אמאי לא תטול וזה אינו דהא בסמוך פריך עד כאן לא פליגי אלא לשבועה אבל למזונות יהבינן לה אלמא לשמואל אפילו בס סעיף י: מ ג מיי׳ פי״ח שם הל׳ :סער ו בשבועה אין לה ונראה לרבי דהיינו ד מיי׳ פי״ב שם הל׳ נוו טעמא דבשמעו בו שמת לכולי עלמא טוש"ע שם סימן ע פוסקין דאין כאן שום הוכחה לאשה :סעיף בא ה מיי שם הלכה כא דתפסה נררי ולא שאמר לה נאי טור שו"ע שם סעיף י: בב ו מיי שם טור שו"ע מעשה ידיך במזונותיך אבל בלא שמעו שמת אמר שמואל דאין פוסקין שם סעיף ט וסעיף י יאי דמוכחה מילתה מדחינו חוזר שנסתלק ממנה בשום ענין לרב זביד בלררי

תוספות רי"ד

פוסקין מזונות לא"א ושמואל אמר אין פוסקין פי' מי שהלך למדינת הים י ואשחו חורטח מזוווח רר סבר ב״ד יורדין לנכסיו ופוסקין מזונות לאשתו ושמואל אמר אין פוסקין ריייימטו רו שמת כ״ע לא

פליגי שפוסקין כי פליגי בשלא שמעו בו שמת רב אמר פוסקין דמשועבד לה ושמואל אמר אין פוסקין מ״ט רב זביד אמר אימור חיישינן שמא אמר לה צאי מעשה ידיך למזונותיך. פי׳ והיא קבלה עליה אבל כששמעו בו שמת פוסקין . וליכא למיחש לצררי שהו סופה לגבות כתובתה ואז תשבע שלא עכבה בידה משלהם כלום ולצאי מעשה ידיך למזונותיך נמי ליכא למיחש שכבר מת ואינה משועבדת לו. ליתומים ואף הם יאמרו לה כז. תשובה אף הוא אינו יכול לומר לה אא״כ תתרצה היא והרי עכשיו אינה רוצה. אמר שמואל ומודה לי אבא בשלשה חדשים הראשונים שאין פוסקין לפי שאין אדם פוסקין פי מי שהלך למדינת הים וכו' ע"כ לא פליגי אלא לענין שבועה אבל מזוני יהבינן לה תרגמ׳ שמואל . כששמעו בו שמת: ומהכא שמעינן שאין היתומים יכולין להשביע האלמנה כל זמן שהיא נזונית דילמא אתפשה בעלה כי ומן שהיא נחנית דילמא אתפשה בעלה צררי דהא פסקי׳ לקמן . . הלכתא כחנן כ״ש דק״ל לא"א ומוקי למתני' מחיים דבעל ואיכא למימר התם הוא דפליגי עליה דחנן הוא דפליגי עליה דחנן ואמרי תשבע דמאן לימא . לז דאחא לידי מייתא היא ברישא הלכך חשרע השחא דלמא צררי תשבע השתא דימא בדדי אתפשה אבל באלמנה הניזונית כ"ע לא פליגי דתשבע בסוף ולא תשבע רומשבע בטוף דלא השבע בתחילה: בני כהנים גדולים אומרים תשבע חנן . אומר לא תשבע ואם בא מזונות נאמן פי׳ ובשבועה ימחזרת לו מה שנתנו לה ב״ד ה״נ כששמעו בו שמת והא אם בא קאמר

. אם בא לאחר שמועה.